

List of publications

Since the university's website is constantly experiencing difficulty in producing a comprehensive list of publications, I have compiled the corresponding information here.

Further details of these publications can be obtained through the university's website, provided one has the patience to wait long enough and attempts to refresh the page multiple times.

Publications 2023 –2025

- **Kirstyvä konservatiivisuus? Missouri-synodin virkateologian muuttuminen ja muuttumattomuus**
Ryökäs, Esko, 2025, Teologinen aikakauskirja, 130, 4, 443-450.
B1 Non-refereed journal articles
- **Strong Ideology and the Concept of Diaconia. Examining Theological Interpretations During the Nazi Era in Germany**
Ryökäs, Esko, 2025, Zeitschrift fur neuere theologiegeschichte, 32, 1, 50-74.
A1 Journal article (refereed), original research
- **Deacons and Diaconia in late antiquity: the third century onwards**
Koet, Bart J; Murphy, Edwina; Ryökäs, Esko, 2024, Mohr Siebeck.
C2 Edited book, conference proceedings or special issue of a journal
- **Finding Deacons and Deaconesses in the Sources of Early Christianity**
Koet, Bart J; Murphy, Edwina; Ryökäs, Esko, 2024, Koet, Bart J; Murphy, Edwina; Ryökäs, Esko, Deacons and Diaconia in late antiquity: the third century onwards, 3-7.
A3 Book section, Chapters in research books
- **Teuvo Laitila metodimurroksen keskellä**
Ryökäs, Esko, 2024, Hurskainen, Heta; Takala-Roszczenko, Maria, Havaintoja uskontojen kentällä: Juhlakirja Teuvo Laitilan täyttäessä 70 vuotta, 305-321.
A3 Book section, Chapters in research books
- **Piispa ja pääjohtaja: Diakonian siirtyminen osaksi sosiaali- ja terveydenhuoltoa vuosina 1939-1944**
Leppäniemi, Jussi; Ryökäs, Esko, 2025, Kuivala, Petra; Sevillano, Annaleena, Muutokset ja murrokset kristinuskon historiassa. Suomen kirkkohistoriallisen seuran vuosikirja, 67-96.
A3 Book section, Chapters in research books
- **Arkkidiakonit arkkidiakonien jälkeen: Suomen evankelisluterilaisen kirkon arkkidiakonit**
Ryökäs, Esko; Huhta, Ilkka, 2024, Diakonian tutkimus, 1, 7-29.
A1 Journal article (refereed), original research
- **Faktojen ja ideologian ristipaineessa. Tiivistelmä avauspuheenvuorosta julkistamistilaisuudessa 28.5.2024**
Ryökäs, Esko, 2024, Reseptio : kirkon ulkoasiain osaston teologisten asiain tiedotuslehti, 2, 68-71.
D1 Article in a trade journal
- **Mitä on diakonia? Määritelmien moneudesta**
Ryökäs, Esko, 2024, Diakonian tutkimus, 2, 8-37.
A1 Journal article (refereed), original research
- **The Tasks of Deacons as Mandates of the Bishop**
Ryökäs, Esko, 2024, Koet, Bart J; Murphy, Edwina; Ryökäs, Esko, Deacons and Diaconia in late antiquity: the third century onwards, 439-447.
A3 Book section, Chapters in research books

→ **Eine Vielzahl unterschiedlicher Funktionen: Die Diakone in der Frühen Kirche**

Ryökäs, Esko. Teoksessa: Kießling, Klaus; Wodtke-Werner, Verena(toim.) , 2023. Das Gesicht der Kirche im Alltag der Menschen? Der Ort des diakonischen Amtes in einer diakonischen Kirche. s. 45-58. Verlagsgruppe Patmos

→ **Stabilisierung des karitativen Diakonie-Begriffs**

Ryökäs, Esko. 2023. Diakoniewissenschaft in Forschung und Lehre. 48: 9-24

→ **Kiristyvä konservatiivisuus? Missouri-synodin virkateologian muuttuminen ja muuttumattomuus**

Ryökäs, Esko. Teoksessa: Rusama, Jaakko(toim.) , 2023. Kirkon olemus on Missio. Juhlakirja dosentti Risto Ahosen täyttäessä 80 vuotta.. s. 71-78. Väyläkirjat

→ **Archidiaconus – en bortglömd sida av de lutherska diakonernas historia i Sverige?**

Ryökäs, Esko. 2022. Kyrkohistorisk årsskrift. : 80-96

• • •

Publications 2000-2022

Publications

67 items

- **Archidiaconus – en bortglömd sida av de lutherska diakonernas historia i Sverige?**
Ryökäs, Esko. 2022. Kyrkohistorisk årsskrift. : 80-96
A1 Journal article (refereed), original research
- **Keskustelu diakonin tehtävämäärittelystä Suomen ortodoksisessa kirkossa 1920- ja 1930-luvuilla**
Metso, Pekka; Ryökäs, Esko; Huhta, Ilkka. 2022. Teologinen aikakauskirja. 127: 263-280
A1 Journal article (refereed), original research
- **Muuttuva ja muuttava diakonia**
Ryökäs, Esko; Gävert, Titi; Ikonen, Tiina; Kainulainen, Sakari; Saarelainen, Suvi-Maria; Salminen, Veli-Matti. Teoksessa: Hammarén, Sirkku; Hietaniemi, Maija; Kainulainen, Sakari; Kalanti, Meri, 2022. Diakoniabarometri 2022: Muuttuva ja muuttava diakonia. s. 127-139. Kirkon tutkimus ja koulutus
D2 Article in a professional book (incl. an introduction by the editor)
- **"Perinteinen" käsitys diakoniasta - saksalaisen esimerkin analyysi**
Ryökäs, Esko. 2021. Diakonian tutkimus. : 53 - 71
A1 Journal article (refereed), original research
- **Deacon before Diaconia : The concept of deacon in early European general encyclopaedias**
Ryökäs, Esko. Teoksessa: Schlarb, Egbert, 2021. Den Orient erforschen, mit Orthodoxen leben : Festschrift für Martin Tamcke zum Ende seiner aktiven Dienstzeit. s. 741 - 756. Harrassowitz verlag
B2 Book section
- **Diaconia as a place - Why Luther did not speak about "diaconia"?**
Ryökäs, Esko. Teoksessa: Raunio, Antti, 2020. Darkness, Light, and Active Love. Studies on Theory and Practice in Luther and Lutheran-Orthodox Ecumenical Theology. s. 165-192. Luther-Agricola-Seura
A3 Book section, Chapters in research books
- **Diakoniabarometri 2020. Aina uuden edessä**
Alava, Hanna; Kela, Auli; Nikkanen, Anni; Paloviita, Pirjo; Ryökäs, Esko; Ikonen, Tiina; Kainulainen, Sakari; Pasma, Marko; Raitaranta, Airi; Salminen, Veli-Matti. 2020. Suomen ev.-lut. kirkon julkaisuja: Kirkko ja toiminta | Publications of the Evangelical Lutheran Church of Finland: The Church and Action | Publikationer från Ev.-luth. kyrkan i Finland: Kyrkan och verksamheten. .
D4 Published development or research report or study
- **Diakonian tutkimus**
Ryökäs, Esko; Salonen, Anna Sofia. 2020. Diakonian tutkimus. . Diakonian tutkimuksen seura
C2 Edited book, conference proceedings or special issue of a journal
- **Diakonit perheiden neuvojina kristinuskon syntyaikoina**
Ryökäs, Esko; Pylvänäinen, Pauliina. Teoksessa: Kallatsa, Laura; Metso, Pekka; Parkkinen, Mari; Tervo-Niemelä, Kati, 2020. Uskonto, perhe ja hyvinvointi. Juhlakirja dosentti Jouko Kiiskin täyttäessä 65 vuotta 8.12.2020. s. 117-131. Karjalan teologinen seura
A3 Book section, Chapters in research books
- **Karitatiivisen diakonia-käsityksen vakiintuminen: Wilhelm Brandtin ja Hermann Wolfgang Beyerin poikkeavat linjaukset**
Ryökäs, Esko. 2020. Teologinen aikakauskirja. 125: 17-29
A1 Journal article (refereed), original research

→ **The Church as diaconia. One view of the Reformed understanding of diaconia**

Avila, Mariano; Ryökäs, Esko. 2020. Diakonian tutkimus. : 20-35

A1 Journal article (refereed), original research

→ **The changing role of the church - Diaconia of the Orthodox Church in Greece during the years of the economic crisis 2010-2018**

Mitropoulou, Vasiliki; Papageorgiou, Niki; Ryökäs, Esko. 2020. Diakonian tutkimus. : 36-61

A1 Journal article (refereed), original research

→ **Aikaan sidottu diakonia-käsite: Tiedekriittinen yritys ymmärtää suomalaista diakoniakeskustelua**

Ryökäs, Esko. 2019. Suomalaisen teologisen kirjallisuusseuran julkaisuja. 1. Suomalainen teologinen kirjallisuusseura

C1 Book

→ **Diakonian kolme haaraa**

Ryökäs, Esko. 2019. Diakonia. 4: 8-10

D1 Article in a trade journal

→ **Assessing the Role and Function of an Assistant: The Deacon in the First Two Centuries of Christianity**

Koet, Bart J; Murphy, Edwina; Ryökäs, Esko. Teoksessa: Koet, Bart J; Murphy, Edwina; Ryökäs Esko, 2018. Deacons and Diaconia in Early Christianity: The First Two Centuries. s. 3-14. Mohr Siebeck

A3 Book section, Chapters in research books

→ **Deacons and Diaconia in Early Christianity: The First Two Centuries**

Koet; Bart J, Murphy, Edwina; Ryökäs Esko. 2018. Wissenschaftliche Untersuchungen zum Neuen Testament, 2. Reihe. . Mohr Siebeck

C2 Edited book, conference proceedings or special issue of a journal

→ **Deacons in the Texts Contemporary with the New Testament (Philo of Alexandria and Josephus)**

Voitila, Anssi. Teoksessa: Koet, Bart J; Murphy, Edwina; Ryökäs, Esko, 2018. Deacons and Diaconia in Early Christianity: The First Two Centuries. s. 273-285. Mohr Siebeck

A3 Book section, Chapters in research books

→ **Valeuutisia teologiassa? Yhden varhaiskirkon aikakauden tekstin lyhyt tulkintahistoria**

Ryökäs, Esko. Teoksessa: Laitila, Teuvo; Huhta, Ilkka, 2018. Filosofina historiassa: Juhlakirja professori Matti Kotirannan täyttäessä 60 vuotta 9. marraskuuta 2018. s. 251-266. Luther-Agricola-seura

A3 Book section, Chapters in research books

→ **Vankien vankina - yhden diakonissatehtävän suomalainen tulkintahistoria**

Ryökäs, Esko; Voitila, Anssi. 2018. Diakonian tutkimus. : 60-75

A1 Journal article (refereed), original research

→ **Der Gebrauch von "diaconia" in der Bibel**

Collins John N, Hentschel Anni, Ryökäs Esko. 2017. Diaconia Christi. 52: 22-32

B1 Non-refereed journal articles

→ **Diakoni papiston apulaisena :
Katolisen diakonianäkemyksen
perustelua 1800-luvun lopulla**

Ryökäs Esko. 2017. Teologinen
aikakauskirja. : 47-56

A1 Journal article (refereed), original research

→ **Palvelija - diakoni**

Ryökäs Esko. 2017. Diakonian tutkimus. :
109-110

B1 Non-refereed journal articles

→ **Diakonerna och predikan**

Ryökäs Esko. Teoksessa: Sarelin Birgitta,
Lindfelt Mikael, 2016. Den kommunikativa
kyrkan : festskrift till Bernice Sundkvist på
60-årsdagen. s. 65-81. Artos & Norma
bokförlag

B2 Book section

→ **"Idealismista realismiin"**

Ryökäs Esko. 2015. Diakonian tutkimus. 3:
183-186

A1 Journal article (refereed), original research

→ **Diakonia-apu oikeutena -
Suomalaisen ajattelutavan
kehittyminen**

Malkavaara Mikko, Ryökäs Esko. 2015.
Diakonian tutkimus. 2: 107-127

A1 Journal article (refereed), original research

→ **Diakonit ja saarna**

Ryökäs Esko. 2017. Diakonian tutkimus. :
36-53

A1 Journal article (refereed), original research

→ **Diaconia according to Martin Luther**

Ryökäs Esko. 2016. Diaconia Christi. 51: 129-
134

B1 Non-refereed journal articles

→ **Diakonia - haastava teologian
tutkimusalue**

Ryökäs Esko. 2016. Diakonian tutkimus. :
184-193

B1 Non-refereed journal articles

→ **Diaconia - A Make-Believe Which
Continues?**

Ryökäs Esko. 2015. Diaconia: journal for the
study of christian social practice. 6: 61-74

A1 Journal article (refereed), original research

→ **Diakonian tutkimus -lehden
erityisnumero**

Ryökäs Esko. 2015. Diakonian tutkimus. .
Diakonian tutkimuksen seura

C2 Edited book, conference proceedings or
special issue of a journal

→ **Diakomit papiston avustajina Lutherilla - Perinteisen tulkinnan kritiikkiä / Deacons as a helper of the priests - A critique of the traditional reading of Luther's thinking**

Hautala Harri, Ryökäs Esko. 2015. Diakonian tutkimus. 3: 230-251

A1 Journal article (refereed), original research

→ **Nöyrät diakomit - Diakonin tehtävänimikkeen ja nöyryyden luonteenpiirteen kytkökset varhaisen kirkon aikana**

Ryökäs Esko, Voitila Anssi. 2015. Diakonian tutkimus. 2015: 33-47

A1 Journal article (refereed), original research

→ **Arbeiter oder Diener - über die Diakonie-Auffassungen des 20. Jahrhunderts**

Esko Ryökäs. Teoksessa: Eurich, Johannes and Kauderer, Dietmar, 2014. DWI-Jahrbuch: Diakoniewissenschaft in Forschung und Lehre. s. 107-124. Diakoniewissenschaftliches Institut der Universität Heidelberg

A3 Book section, Chapters in research books

→ **Kolme suurinta uhkaa ja mahdollisuutta**

Ryökäs, Esko. 2014. Kirkonkellari. 2014/6: 1

E1 Popularised article, newspaper article

→ **Viisastuuko väitöksistä?**

Ryökäs, Esko. 2012. Diakonian tutkimus. 2012: 211-223

B1 Non-refereed journal articles

→ **Diakonoi in the Greek-speaking World until 1st c. CE**

Anssi Voitila. 2015. Diakonian tutkimus. 3: 216-229

A1 Journal article (refereed), original research

→ **"Diakonia" ennen diakoniaa. Diakoniakäsite eurooppalaisissa yleistietosanakirjoissa**

Ryökäs, Esko. 2014. Diakonian tutkimus. 1: 33-49

A1 Journal article (refereed), original research

→ **Diakoniakäsitteen uustulkinta heijastuu virkakysymykseen. Saksalainen pakkari kokoa ja soveltaa eksegeettistä keskustelua**

Ryökäs, Esko. 2014. Diakonian tutkimus. 1: 92-99

A1 Journal article (refereed), original research

→ **Varhaiset diakomit kirjeiden kuljettajina**

Esko Ryökäs ja Anssi Voitila. 2013. Diakonian tutkimus. : 133-149

A1 Journal article (refereed), original research

→ **Diaconia as a building - the concept of "diaconia" in the Middle Ages and by Luther**

Ryökäs Esko, Tahvanainen Juha. 2011.

→ **Diakonia paikkana & keskiajan ja Lutherin & diakonia&-käsityksestä**
Ryökäs, Esko ja Tahvanainen, Juha. 2011. Diakonian tutkimus. 2: 145-163
A1 Journal article (refereed), original research

→ **Harvinaisuuksien järkäle.**
Ryökäs, Esko. 2011. Diakonian tutkimus. 2: 269-270
B1 Non-refereed journal articles

→ **The ideal and the true nature of the deaconess. An example of a change in understanding of "diakonia".**
Ryökäs Esko. 2011.

→ **Diakonia Apostolisten isien kirjoituksissa**
Ryökäs, Esko. 2010. Ortodoksia. 51: 43-68
A1 Journal article (refereed), original research

→ **Diakoniakäsityksemme juuria. Theodor Fliednerin perustelut diakoniakäsitykselle**
Ryökäs, Esko. Teoksessa: Toimittanut Tomi Karttunen, toimituskunta Gunnar af Hällström, Tarja Kallio-Tamminen, Antti Raunio, Esko Ryökäs, Tomi Karttunen, 2009. Oppi ja maailmankuva. s. 106-122. Suomalainen teologinen kirjallisuusseura
B2 Book section

→ **Diakonissan ihanne ja oikea luonne. Esimerkki diakoniakäsityksen muuttumisesta**
Ryökäs, Esko. 2011. Diakonian tutkimus. 2: 121-144
A1 Journal article (refereed), original research

→ **Sortavalan sisälähetysseurojen idänpoliittinen rooli**
Huhta, Ilkka. Teoksessa: Ilkka Huhta, Juha Meriläinen, 2011. Kirkkohistorian alueilla. s. 246-262. Suomen kirkkohistoriallinen seura
A3 Book section, Chapters in research books

→ **Zur begründung der Diakonie bei Theodor Fliedner**
Ryökäs, Esko. Teoksessa: Christian Oelschlägel, 2011. Diakonische Einblicke. s. 49-71. Diakoniewissenschaftliches Institut der Theologischen Fakultät
A3 Book section, Chapters in research books

→ **Innere Mission an der Ostgrenze. Die ostpolitische Rolle der Gesellschaften für innere Mission von Sortavala bis in die 1920er-Jahre.**
Huhta, Ilkka. 2010. Kirchliche zeitgeschichte. 1/2010: 202-225
A1 Journal article (refereed), original research

→ **Diakonian väärinymmärryksen lyhyt historia**
Esko Ryökäs. Teoksessa: Mikko Lahtinen, Terttu Pohjolainen, Tuulikki Toikkanen, 2009. Anno Domini 2009. Diakoniatieteen vuosikirja. s. 162-181. Lahden diakoniasäätiö, Lahden diakonian instituutti
B2 Book section

→ **Diakonissakäsityksemme juuria. Theodor Fliednerin perustelut käsitykselleen diakonissan tehtävistä**

Esko Ryökäs. Teoksessa: Toimittanut Hannu Mustakallio, 2009. Terve sielu terveessa ruumiissa. Juhlakirja professori Paavo Kettusen täyttäessä 60 vuotta 27.11.2009. s. 249-261. Karjalan teologinen seura

A3 Book section, Chapters in research books

→ **Suntiointi ja diakonia -- yritys nähdä kirkon termihistoriaa**

Ryökäs, Esko. Teoksessa: Mikko Lahtinen, Terttu Pohjolainen, Tuulikki Toikkanen, 2008. Anno Domini 2008. Diakoniatieteen vuosikirja. s. 215-219. Lahden diakoniasäätiö

B2 Book section

→ **Opin rakenteista kumpuaa diakonian uudistus**

Esko Ryökäs. Teoksessa: Mikko Lahtinen;Terttu Pohjolainen ja Tuulikki Toikkanen, 2007. Anno Domini 2007. Diakoniatieteen vuosikirja. s. 59-67. Lahden diakoniasäätiö, Lahden diakonian instituutti

B2 Book section

→ **Die verschiedenen Diakonieauffassungen und ihre dogmatischen Hintergründe**

Esko Ryökäs. Teoksessa: Toimittaneet Mikko Lahtinen;Terttu Pohjolainen;Tuulikki Toikkanen & Klaus Kiessling, 2006. Anno Domini 2006. Diakoniatieteen vuosikirja. s. 199-211. Lahden diakonian instituutti

B2 Book section

→ **Kokonaisdiakonia: diakoniakäsityksien opilliset liittymät**

Esko Ryökäs. 2006. Diakonia-ammattikorkeakoulun julkaisuja. . Diakonia-ammattikorkeakoulu

C1 Book

→ **Forskning inom ämnet diakoni**

Ryökäs, Esko. Teoksessa: Kummel-Myrskog, Pia & Sarelin, Birgitta & Ekstrand, Sixten, 2009. Där nöden är störst. En introduktion i diakoni ur finländsk synvinkel.. s. 126-161. Kyrkostyrelsen

B2 Book section

→ **Mitä diakonian pitäisi olla**

Esko Ryökäs. 2007. Diakonian tutkimus. : 57-67

A1 Journal article (refereed), original research

→ **Vaalijala. Sata vuotta arvoja ja kokemusta**

Huhta Ilkka & Sillanpää Niina. 2007. . 1. Vaalijalan kuntayhtymä

C1 Book

→ **Erlaiset diakoniakäsitykset ja niiden dogmaattiset taustat**

Esko Ryökäs. Teoksessa: Toimittaneet Mikko Lahtinen;Terttu Pohjolainen;Tuulikki Toikkanen & Klaus Kiessling, 2006. Anno Domini 2006. Diakoniatieteen vuosikirja. s. 186-198. Lahden diakonian instituutti

B2 Book section

→ **Mitä olisivat diakonian syventävät ammattiopinnot**

Esko Ryökäs. Teoksessa: , 2006. Dianonian tutkimus. s. 149-153. Diakonian tutkimuksen seura

B2 Book section

→ **Jäikö teologia sivuun - diakoniatyön tutkimus ja koulutus vuosituhannen vaihteessa**

Ryökäs Esko. Teoksessa: toim. Jaana Kivekäs, 2005. Käytännöllinen teologia - teoriaa vai käytäntöä?. s. 73-95.

B2 Book section

→ **Diakonian tutkimus**

Ryökäs Esko. Teoksessa: Toimituskunta Riitta Helosvuori et al, 2002. Diakonian käsikirja. s. . Kirjapaja

B2 Book section

→ **Diakoniatiede ja teologia - yhdessä vai erikseen?**

Ryökäs Esko. Teoksessa: Toimittaneet Mikko Lahtinen ja Tuulikki Toikkanen., 2001. Anno Domini. Diakoniatieteen vuosikirja 2001.. s. . Lahden diakoniasäätiö

A3 Book section, Chapters in research books

→ **Zum Verständnis von Diakonie in Finnland und Schweden - eine religionssoziologische Perspektive**

Ryökäs Esko. Teoksessa: Herausgegeben von Theodor Strohm in Zusammenarbeit mit Annette Leis et al., 2000. Diakonie an der Schwelle zum neuen Jahrtausend. Ökumenische Beiträge zur weltweiten und interdisziplinären Verständigung.. s. . Diakoniewissenschaftliche Institut an der Universität Heidelberg

B2 Book section

→ **Sisälähetys, diakonia ja kirkon yhteiskunnallinen asema**

Huhta Ilkka. 2005. Diakonian tutkimus. :

A1 Journal article (refereed), original research

→ **Ylhäältä vai alhaalta - Diakoniamääritelmän kehitys. Saksalaisen hakusanakirjan muuttuvat painotukset.**

Ryökäs Esko. Teoksessa: Mikko Lahtinen ja Tuulikki Toikkanen (toim.), 2002. Anno Domini 2002. Diakoniatieteen vuosikirja. s. . Lahden diakoniasäätiö

A3 Book section, Chapters in research books

→ **Oppiiko diakonian? Vuosina 1986 ja 1987 hyväksytyjen diakonian koulutusohjelmien onnistuneisuus.**

Esko Ryökäs. 2000. . . Kirkon tutkimuskeskus

C1 Book